

Latweeschu Uwise.

Nr. 32.

Zettortdeenâ 5. August.

1854.

Druckerts pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Karra-sinnas.

No karra weetahm ne ko stahsticht. Eenaidneeki ar saweem fuggeem Mellâ juhârahf no jauna atkal west us Aftu pee Turku rohbescheem saldatus un karra-leetas, jo ar to leelo fanschanohs pee Usurgeti Turku karra-spehks tur ispohtstchts, un no teem aisbeguschweem Turku saldateem tif mas ko warr sadabbuht weenâ pulkâ. — Pee Dohnawas Kreewi stahw schinni pussê un Turki ohtrâ pussê. Turki gan mehginajuschî pee Giurgewas nahkt pahr ar leelu spehtu, bet dsichti atpakkat. Radowanâs fallâ Dohnawas uppe Kreewi ar Turkeem labbi islahwuschees un daschu Turku laiwu ar to tee nahkuschî pahr, tâ fashchawuschî, ka noarimmuschas dibbini. Zittadi wijs kluffu. Muhsu karra-leestkungs Gortschakows pats stahw Bukarestes pilsehtâ Balakajâ, muhsu saldati pee Dohnawas pa Balakaju un Moldawu. Generals Sakens, kas Odessa stahwejis, wehl jaunus karra-pulks nowedd us Moldawu. Calenderu fuggi effoht nostahjuschees pee Sulinas, tur fur ta Dohnawas uppe eeteff Mellâ juhârahf. Calenderu un Sprantschu saldati gan stahwoht jaw schinni pussê to Balkanu kaluu, bet Turki taunojahs ka schee ne eet us preekschu us Dohnawu un ar Kreeweem wehl ne grihbhoht sahkt. Gistreikeri meerigi stahw pee saweem rohbescheem. Taggad Gistreikeri, Bruhschi un tahs zittas Wahzsemmes tautas, kas peederer pee Wahzu walstu-beedribas (par to juhs tanni grahmatinâ „Ciropas lantfahrtes isstahstichanâ“ staidrakas sinnas dabbusseet las-

scht) sawâ staryâ norunnajuschî, ka wijsi weens ar ohtru grihbhoht eet un turretees prettim, ja kahds eenaidneeks us winnu rohbeschzem nahkshoht. Calenderi un Sprantschi par to taunojahs, jo tee stipri bij zerrejuschî, ka Wahzsemneeki teem eeshoht paligâ. Kad tee nu staidri reds, ka tee ar wijsseem saweem leelu leeleem fuggeem mums ne ko ne spehj padarriht, ja Wahzsemneeki teem ne palihdi, — tad tee jo deenas jo wairaf brehz par Wahzsemneekeem. Bet Wahzsemneeki gudri deesgan un sakka: kas mums kaisch par juhsu eenaidu un par juhsu labrigu prahtu! Ja tee Calenderi un Sprantschi tohs zeptus kartuppelus, to tee kahro dabbuht ne spehj no krachna paschi iswilkt, woi tad mums Wahzsemneekeem sawus naggus par jums buhs eebahst karstâs ohglês un tahs sadedstnaht, lai juhs ar saldu mutti tad tohs iswilktus kartuppelus apeddeet? Lai Wahzsemneeki wedd to karu preeksch Calendereem! Tad irr prahts! Calenderi grihbejuschî, lai ir tee Sweedri tapat darra, bet zif tad tee prett mums warr eespeht? Lai apsohltâ grahmatinâ lassiseet, zif ta irr wahja semme, ne zif prett mums ne spehdama. Calenderi sawâs leelâs runnas-deenas Londone par to paschi stribdejahs, — zitti grihbedami labpraht Kreewu-semmi apriht un dusmodamees, ka ne eet un ne eet un zitti atkal tohs par to pahrsmeedami un us meeru labbinadami. Sprantschu Keisers leels gudrineeks, atkal fleppen to ugguni furrina, un mussina lai tif wehl un wehl dohbdoht fuggus un pats suhta saldatus, kas lai nahk pee mums mallâ. Sprantschu Keisers

wehl kanjabs ar leelahm behdahm, ka Spanjeru semmè tahds leels nemeers un dumpis iszehlees, bihdamees ka nemeerigee Sprantschi tik ne saht arri blehnas un nemeeru, jo tee leeli meisteri us dumpi un ahtri eedeg-gahs ka schanjumais pulweris. — Arri bihstahs ka Calenderi ne eetaisabs Spanjereem par galwineekeem, ka Nr. 31 jums effam isstahstijuschi. — Sprantschu semmè Kolerafehrga dauds zilwekus noschands un us eenaidneeku fuggeem muhsu juhra arri dauds ar to firgstoht un mirstoht. — Pehterburga io deenas jo wairak ta sehrga nu isfuhd un beidsahs. — Genaidneeki pee Kronstattes un Sweaborgas wissu labbi apluhkojuschi nu paschi salka, ka tik stipras ahstas ne warroht panemt. Ja to arri gribboht darriht, tad teem buhschoht pascheem wairak stahdes ne ka labbuma: tadeht arri gahjuschi atpakkal.

Awises stahsta, ka to Sprantschu Generalu Arnodu, fo tee bij pazehluschi par to augustaku karrala-leelungu Turku semmè, taggad effoht atkal nozehluschi un aizinajuschi atpakkal us Sprantschu semmi. Ne effoht labbi saderrejis ar teem zitteem Calenderu un Turku Generaleem. Naw brihnumes kad 3 galwas weena zeppure gribb eebahst.

No Sahmu semmes (ta salka salka muhsu juhra) raksta ta: Calenderu karrala fuggis peebranzis pufs wersti no Kollianu ohstina, 4 laiwas ar 130 salsateem subtijis pee mallas un panehmis 3 mallas laiwas kas tur bijuschas. Suhdina pee inhemallas dsihwojis nabbaga wihrels. Te eeraudstijuschi Calenderi lepnu gailu staigajoht. Wirtsneeks wihram naudas gabbalu ar warru eespeedis rohka, lai dohdoht to gaili. Ne fo darriht! wihrs salka: nemmeet — bet gailis dfeed: ne buht! un ne padohdahs. Nu Calenderi pakkal, bet muhsu gailis gudraks un muddigaks pahre teem un tee ne warr to winneht. Tad wirtsneeks sadusmojees atnemmu wihram atkal to naudu un eet prohjam. — Woi naw Wariseru darbi? Tahs ohdses

no bikkera gan isfibja, bet tohs kameelus norihj?! To maso neeka gailu gan malka ar naudu, bet 3 laiwas panemm bes malkas, ka laupitaji!

Seemel-Amerikas semmè 4ta Jubli d. pa dselses zella ar dampratteem braufsch 2 tuhstoschi zilweki, kas 14 leelos rattos bij fasehduschees. Apdohma zit leeli tahdi ratti, fur wairak ka 1 simts 40 zilweki warr sehdeht; apdohma kas tas par spehku un stunstes leetu, ka 14 tahdi ratti weeni pee ohstreem peeseeti, no weenas dampmaschines wilkti, 5 lihds 8 juhdses pa weenu stundu warr streeet. Nahkuschi prettim ir zitti tahdi dampratti; fahstrehjuschi weeni prett ohstreem ar tahdu breefmigu spehku, ka ratti fahschihdusche gabbalu gabbalos, 80 zilweki tuhda nohst bijuschi un w irak ka 1 simts zilweki stipri eewainotti tappusch.

Genaidneeku fuggi pee Kronstattes braudami labprakt gribbejuschi dabhuht ar labbu un launu tahdu lasmini, kas lai teem rahda to zellu pa juhru, jo tur ta juhra weetahm sekla nu fuggeem bailiga eeschana. 1. Jubli lasminis Sederlinsch brauzis ar sawu lasminu-laiwu. Tuhdal Calenderu dampfuggis teem pakkal, — Sederlinsch saht behgt, — Calenderi schanj ar leeleem-gabbaleem. 9 lohdes strehjuschas pahre lasmina galwu. Nu tik behgt un dampuzs ka traks pakkal, bet schis usstrehjis us afmini juhra. Tad fuggis subtijis 2 laiwas ar salsateem un 2 fahrtahm ihreju. Steiguschees pakkal un schahwusch 2 breefmigi, bet lasminis sawus laudis passtubbinnadams lai ne padohdahs, tik brangl sehgelejis un leerejis, ka Calendereem wehju panehmis un tee nu ne warrejuschi wairs to panahkt. Nu wihrs sawu plinti panehmis un 2 reises schahwis; Calenderi prettim — tad aisbrauzis. Lasminis 7 werstes ar Calendereem ta strehjis. Dampfuggis kahdas 3 woi 4 stundas publesees, kamehr atpestijees, tad schahwis us kahdam ehkahn, kas pee juhrmallas stahm. Pee Nehwales (Dahnupils), eenaidneeki arri

ne fo naw darrijuschi, bet gahjuschi atpaffal. Rihgas juhrâ tohs ne buht ne manna.

Wahzu Awisès lassam, ka Sprantschu Generals un Peelstungs Neu Maltas fallâ Widdus juhrâ, un Sprantschu leelais Admirals Parsewal-Deschene, ir Wize-Admirals Dufesne ar Kolera-sehrgu effoht mirruschi Austruma juhrâ. S - 3.

Zauna grahmata.

Pee Minus Kunga Rihgâ Kalku-eelâ un Jelgawâ pee pilsehta mahzitaja Schulz warr dabbuht:

Isstahstischana tahs lantfahrtes, kas Latw. Awischu peelikkumâ apgahdata no R. Schulz; druffeta Jelgawâ pee Steffenhagen. 72 lappas makfa eeseetas 15 kap. f.

Schai grahmat'ai ir 2 nodattas. Ta pirma isstahsta ar 20 jautaschanahm: fo ta Latw. lantfahrte, kas jums nu rohkâs, rahda un kâ winnas raksti prohtami, prohti: kâlabb meh's tahdu lantfahrte taiisjuschi un kâ warr pasiht, kas lantfahrte ir juhra, esars, falla pufsfalla, juhras fanahls, semme, kalni, uppe, pilsehts, walsis, ka tee wahrdi jalassa kas lantfahrte jukku jukkam likti un kâlabb tahs stribes likti, kas eet ruhtiski pah'r wissu to lantfahrte. Ta ohtra nodatta isstahsta wiffas tahs semmes un walsis, kas schinni lantfahrte. No ikkatras walsis ir teiktis, zil juhdses ta platta un garra, zil lauschu tur mahjo, kahds waldineeks, kahdi kalni, esari, uppes un pilsehti un zil lauschu tannis leelôs pilsehtôs irraid; wehl kahdas tautas ikkatrà walsit un kahda winnu dshwe, kahdi tiklumi, labbi un launi tahm ir, kahds saldatu un fuggu spehks tai walsi, un wehl tahdas sinnas, kas israhda, kahda ta semme un walsis.

Za-peeminu ka schi grahmata ne ir tahda, fo fohletee sanz par Geographie un kas isstahsta itt wissu, kas peeder' pee muhsu semmes-lohdes dabbas un buhschanas. Ta gan lohti wajadsiga leeta, bet tik ahtri naw farakstita, un Awischu lassitajeem un teem

Latweescheem, kam naw dands wallas ar tahdahn gudribahn darbotees, ar to gan peetiks.

Ta grahmata labbâ wahlâ eeseeta makfa 15 kap. f. un meh's teem, kas 10 tahdas grahmatinas nems, weenu wehl klah't bes makfas dohdam, lai zeen. mahzitajeem un fohlmeistereem ar to kahda grahmata rohkâ nahktu, fo tee sawahm fohlahm jeb kahdam nabbaga behrinam warretu dahwinaht.

Schulz.

Za brihnischfiga fastite.

Weenai namma-mah'tei bija sawâ mahju buhschanâ wiffada nelaim'e, un winnas dshwe gahje ik gaddus masumâ. Tad gahje pee kahda wezza gudra wihra, kas meschâ eefsch masas buhdas dshwoja, isstahstija winnam sawas behdas un luhdse pehz kahdas palihdsibas. Tad labprah'tigs firmgalwis itt staidri iskluschinaja wiffas buhschanas leetas, un dewe tad weenu aissehgetu fasteti ar scheem wahrdeem: „To fastiti jums buhs zauru gaddu trihsreis par deenu un trihsreis par nakti, fuknâ, pagrabbâ, stalli un flehti apfahrt neffah't, tad ees wiss arween labbaki. Bet nesseet mannim par gaddu to fastiti atpaffal.“ Ta namma-mah'te tizzeja ta wezza wahrdeem un nesse to brihnischfigu fastiti tschalli apfahrt.

Kad winna ohtrâ deenâ eefsch pagrabbâ gahje, tad gribbeja winnas kalps patlabban allu fleppeni usneft. Kad winna wehl sebbu pee nakts laika fuknâ gahje, tad atradde, ka tahs meitas fleppenni weenu gahrdu rausi bija taiisjuschas. Kad winna stalli gahji, tad atradde ka teem lohpeem pardauds ehdamâ dohts bija, un ka tahm aitam uhdens truhke. Tad bija winnai ik deenas fo wainoht un fo labboht. Pehz, kad tas gads bija pagah'sis, tad greeseh's winna ar to fastiti pee firmgalwja atpaffal un fazzija ittin mihtligi: „Es pateizu jums firsnigi par to labbu palihdsibu, fo juhs man dewat; taggad eet

wiss arween labbaki. Effect tik schehligi un laisheet man wehl weenu gaddu to kastiti paturreht."

Tad smejhahs tas firmgalwis un sazzija:
"To kastiti es jums ne warru pamest, bet to palihdsibu es jums warru doht, kas tur eefschâ irr paglabbahts, kad juhs gribbeet."
Wensch atwehre to kastiti un redsi! tur ne biji ne kas wairak, kâ weena lappina papihra, us kurreu rakstihstis bija:

Kad tu griibi lai tew labbi klahjahs,
Tad skattees patš us faweem gahjeem.

Kad namma-mahtes jeb namma-tehwi griib, lai winneem wiss pareisi eetu, tad winneem wajaga arri pee wisseem darbeem klastu buht, jo bes sawa pascha usskatttschanahs retti kas labbi un riktigi pastrahda.

J. Friedenberg.

Tabbala = dseefmira.

(Tabbala schmauzeis ta dseeb:)

1.

Kur tu manna dohsiht efi? —
Nahz es tewi apkampsju.
Tu man saldu schnihpki nessi,
Es tew tapehz mihleju!

2.

Gan bes zitta dsihwoht spehtu,
Ir bes maifes pahrtiktu,
Buht bes tewis ne warretu,
Kad ir pilli dsihwohtu.

3.

Mihâ, kad no meega zellohs,
Kerru tewi kâ mihkaku;
Wakkara, kad meega fweklohs
Noschmauzeu wehl tabbaku.

4.

Kad no galba ehdis stahju,
Sauzu tewi dohsiti,
Kad pee darba zellu kahju,
Remmu saldu schnihpkiti.

5.

Kad nu feetwa us man rahjahs
Nekleju tik dohsiti,

Noschmauzees — te dusmas stahjahs,
Seetwai dohdu muttiti.

6.

Un kad behdas firbi mohza,
Daschas fuhras manni speesch,
Tabbazinsch tas wissu lohza,
Sahpes remd' — us labbu greeesch.

7.

Un kad azzis tumfchas mettahs
Staidri rahdiht ne fohla,
Weldes tad tik sahles rettahs
Ta kâ schnihpkiis tabbata.

8.

Woi tadeht es wolti dseedu
No tew, tabbal' dahrgakais?
Ne, — bes tewis es ne eefschu
Kappâ — tu mans mihkafais!

9.

Gudris mihrs, to teizu drohschi,
Irr, kas tewi audsejis,
Apdseedams no tatra kohfschi
Tas, kas tewi atraddis.

G. F. Schönberg.

Sluddinaschanas.

To tirgu Jaunamuischâ, Saldes kirsphehl
turrehs scho gadd un ir turpliffam arweenu par jaumeem
Mikkecem.

Zaur scho es wisseem un itt ihpafchi tahm zeen-
gahm teefahm sinnamu darru, ka es fawu kohrteli no
kohpmanna Hausmanna namma Kattolu-eelâ efmu
pahrzehlis us grauweera Isaksona nammu, Pastes- un
Katrihnes-eelâ us stuhra, luhgdams, to man lihbs schin
schinkotu ustizsibu ir turpliffam ne atraut, un apfohli
damees, wiffus man usdohtus darbus lehti un labb
isdarriht.

Velgawâ, tai 18tâ Juhli 1854.

August Weidemann,
grahmatu=schj eju meister.

Tanski kaupmanna Fadejew a namma, ais Annel
wahreem warr dabhuht preedes ir egles bakfus pirkt.

Br i h w b r u c k e t.

No juhrmallas-gubernementis angstas walbischanas pusses: Oberlehrer G. Blaesé, Jenfor.

No. 240.

Jaunas sinnas.

Astotapadsmitā Subli-deenā Landšē, — tuwi pee Wentespils un Piltenes, — reisē noswehtijam seltu ammata swehtkus un seltu kabsas, pahr kurrachm arridsan mihleem Awischu lassitajeem steidsamees scheit sinnu doht. Jo reitti tahda swehtischana gaddahs, kur firmgalwis, kas pufs fimts gaddu spehjis sawam swehtam mahzitaja ammatam pahrstahweht un tik pat ilgi ar mihlotu draudseni ihsti laimigā laulibā dšihwoht, ar draudsi un mihligeem draugeem eelihgsmojahs: jo wairaf firdspreeku ta radda, jo wairaf firdspateizibas ta arridsan atnesš tam wiffuschehligam debbesu teh-wam un zilweku aplaimotajam, par pamohdinashanu us dšihwu tizzibu. Tā tad arri Landšē notikke. Jan preekich basnizas laiku pee ta zeenijamu gohda-pahri daudš zeenigu kungu un mahzitaju saraddahs, to firsnigi ap-sweikdami un eepreezinadami. Baschu swehtischanu Wahzu wallodā ar ihšu rihta-luhgshanu Landšes jaunajs mahzitajs, ta lihgsma firmgalwja weenigais, tam atlizzis dehlš Teh-deris Kallmeieris tā ussahze, ka wisseem sapulzeteem firdis atwehrahš. Tad Piltenes prahweešis Schmidts wehl ar jauki nostan-detu dseesminu Latweeschu wallodā lihgsmo pahri zeenija; un pehz ta Suhres draudses Koblmeisteris ihsti Latwiski, tā salkoht draudses weetā, teem gohdajameem tahdu ap-sweizinaschanas runnu teize, kas teescham itt wisseem warreja patikt, un pehz ka wehl to pee Landšes basnizas peederrigu muischu pagastu preekshneeki sawam firmam mahzitajam jannu basnizas mehteli (talaru) dahwadami, tam un winna laulatai tik jauki laimibu wehleja, ka dascha Jeyna affarina par to nobirre. Pehz masa noturreta brohfastina Suhres un Ulschawas basnizu preekshneeki, zeenigais Gra-

fa Kungs Lambsdorff un zeenigais Wentespils pilskungs Grafa Kungs Kosmull, fesch-desmit septinus gaddus wezzo mahzitaju Wilhelm Kallmeieri us weegleem wahgeem seh-dinaja, ko basnizas wehrminderi us tuwu basnizu nowille un wiffi zeenigi Kungi un mahzitaji, kā arri zeenigas mahtes ar preilennehm pawaddija. Glišchi ispuštōtā basnizā tohs jauku ehrgetu stanni sanehme un kad Grafa Kungi, ar wezzo mahzitaju widdū, un wiffi zitti draugi bija nosehduschees, tad Latweeschu draudse isdseedaja to dseesmu: „Lai wiffi Deewu teiz,“ pehz ko Leel-Nuzes mahzitajs Raison ar derrigu-altara runnu un Kolletehm draudsi us Deewa kalposchanu mohdinaja. Tad draudse atkal tahdas perschus no tahš dseemas: „Kā leela Deewa labprahtiba,“ isdseedaja un Kindes mahzitajs Uldrikis Hillneris pahr teem Bihbeles wahrdeem Dahwid. dseesm. 103, 1—5. spreddikt teize, ihsti Kristigi mahzidams: „kā Deewam par winna schehlastibahm japateiz?“ un sawu mahzibu ar no galwas un firds isteiktu aishuhgshannu ta beigdams, ka wiffa draudse kohpā ar winnu warreja kluffam luhgtees, tik pat kā schibs sinnas dewejs, kas firdi luhdsahs:

1.

Mums teescham nebuhs laweht
 Lew, debbes Kungu, slaweht,
 Kā wiffuschehligu
 Ar dšihwu tizzibu:
 Ta Dehla schehlastibu,
 Ta Tehwa labprahtiba,
 Ta Garra draudsi,
 Kas wedd us swehtumu.

2.

Par eenaidu firds suhdsahs,
 Par Keiseri ta luhdsahs
 Un mihlo tehwsenni,
 Kur Kristus tizzigi;
 Kur ihsti draugi rohdaš,

Muhs eepreezeht kas mohdabs.
Pai labbeem isweddabs
Par to tee preezajabs!!

Behz nodseedatahm Koleektehm Piltenes
Prahweests Patweeschu Deewa kalposchamr
ar swehtibas wahrdeem pabeidse. Kà Patwee-
schu — tà arri pilnà Wahzu basnizà wiss
labbi isdewabs, fur Kabilles mahzitajs Buit-
neris ar tif pat weenteesign kà tizigu Altara
runnu un luhgschann draudsi un lihgsimo pah-
ri mohdinaja un eepreezeja. Tad vehz kah-
deem no draudses isdseedateem perscheem Pus-
ses mahzitajs Kawallis gaischu, mihtu spred-
diki teize par Dahwid. dseesm. 71, 7—9. ar
derrigu aistuhgschannu beigdam. Bet pah
wissam mums pee firds gabje tee ihfi un speh-
zigi wahrdi ta lihgsima firmgalwoja pascha, kas
no teem diwi minneteem Grasa kungeem
lihds altarin weiss, tur par draudses zeeni-
geem un tizzigeem kungeem, un sawu mihtu
draudsi Deewu luhdse, lai Wissuschehligais
tohs swehti. Pusses mahzitajs Kawallis tad
wehl wissu beidse ar jauki nodseedatahm Ko-
leektehm un Ahrona swehtibu.

No Suhres zeeniga Grasa Kunga us
maltiti aizinatus muhs tur us asaidu ittin
dahrgi pameeloja un laikà wehl us basniz-
kunga muischu atpakkal braufuschi, tur warre-
jam wehl ar zitteem mihtigeem zeenigeem kun-
geem un zeenigahm mahtehm lihds wehlam
wakkaram tà papreezatees, ka zeenijams Goh-
dapahris wehl ohtrà rihtà, fur schifhramees,
zaur spirkummu un mihtibu muhs ittin lohti
eelihgsimoja un ka gan wissu ar pateizigu fir-
di dohmajam:

Sawu laimigu strahdneeku Deewa wiha
kalnà, to tas Kungs ar tahdeem draudses
Kungeem, ar tahdu draudsi, ar tahdeem miht-
leem raddeem un ammata beedreem un ar
tahdu teizamun laulatu irr aplaimojis un
swehtijis!

w. m. R. Hgnbrgr.

Behdigs notiffnms.

Kungs! nelauj mums eekrist launà fahrdina-
schanà; jo muhsu firdis ir daudfreis wiltigas un
atreebigas.

Weib. Kungs es esnu grehtos trittis.

Zell' us Deewu! sawas roklas,
Mutti, mehli, firdi arr;
Pai tu warri isbehgt mohkas,
Ko tew nifna fird's padarr';
Essi nomohdà pahr winnu.
Waldu to ar labbu sinu.

Schinni sinà peemineschu kahdu ugguns-
grehtu, to tihschà atreebigà prahtà kahds stukkis
(meitene) no 14 — 15 gaddeem farweem
faimneekem par atreebschannu padarrijis.

Weenà pagastà ne tahli no Kuldibas, paschà
pirmà seemas-swehtku natti behdigas balsis pazeh-
las; jo gan zittfahrt teem ganneem Betleemes laudòs
preeku wehstis tikfe pasluddinata, pahr kurre arriban
tà debbes draudfiba no augstibas skanni nosauze:
Gohds irr Deewam augstibà, un meers wirfs
semmes, un ziltwekem labò prahts. Lukt. 2, 14.
Un schohs dseedatajus arti ta Kunga gaischums ap-
spihdeja. Bet are! kahds gaischums scheitan ap-
spihd, kahda dseesina scheid dsirdama? schè swehro
grehta ugguns, un schè dsirdamas waidu dseesmas
schinnis leesmas un duhmòs uslahpj krahdamòs,
nabbaga wihra krahjuminisch, un ziltweku un lohpu
pahrtikkums pelndòs sabirft.

Al! tu skaudiga, af tu atreebiga firds, to tu
nu effi padarrijuse? woi tew arri newaljadseja to
redsedama sasilt un mihtstai palikt? — Bet ne ka
meitenes firds wairak apzeekinajusees un aktinam
lihdsiga nejuht neneea, ne no ballehm, neij
schehluma, ka faimneeka flehte un laidars saploht
ugguns rihtlè; to wissu redsedama wianna itt bes-
wainiga isleekahs. Al mihtli wezzaki! man schehl
par to nabbagu meiteni, ka ta tif dsilli nogrimmuse,
jo wianna sawas jaunatàs deendàs buhs gan no pee-
auguscheem laudim wairak launa ne ka labbu
mahzijusees un noredsejuse, fur tad gan lai tas
labbuns rohnahs, un kà lai tad peenemmahs pee-
mihtlibà pee Deewa un labbeem ziltwekem?

Tapehz af mihtli brachli un mahses, gan tehwi
un mahtes, gan faimneeki un faimneezes, gan kalpi

un kalpones, gan peeauguschi puischi un meitas, eita ak eita! ar labbahm mahzibahm un Deetwa bih-jigahm preekschsih-mehm teem masajeem preekschâ, kâ winni juhfu labbus darbus reds un gohda juhfu Zehou debbesis. Jo Jesus Kristus falka pee Mat: 12, un 36. Bet es jum's falku, kâ par ikkatru weltu wahrdu, kô tee zilweti rinnahs, teem buhs atbildeschjanu doht sohda deenâ. Un woi tad muhsu behrni un masafee nebuhs winnâ leelâ teefas deenâ muhsu afsuhdsjetaji? ja mehs winneem to labbu taisnu zekku ne eerahdsim: winni stahsees preeksch ta leela sohga sazzidami: »Woi mehs schahdus un tahdus taunus wahrbus no juhfu mut-tehm ne mahzjamees! »woi mehs schahdus un tahdus launus darbus juh's padarroht ne redsejam? swehtdeenâs Deetwa wahrda un labbu mahzibu weeta juh's fahrtis spehlejeet un peedferetees, kausetees un dumpoetees u. t. p. r. »Tad tas leelais teefas kung's to noklausijis, greefssees us tahdeem preekschneeteem un wezzakeem, tohs bahrgi usrunadams Sw. Mat. 25, 45. »No juh's ne effect weenam no scheem manneem wifsmasakeem darrijuschji, 'to juh's man arri ne effat darrijuschji. »Jo tas pat's eelais sohgis irr sazzjis pee Sw. Mat. 19, 14. Laideet tohs behrnius pee mannim nahkt; jo tahdeem peederr ta debbesu walstiba. Un nu tahdâ wihse kad wezzaji ar launahm preekschsih-mehm preekschâ, eet, tohp tas debbesu walstibas durwis gan pascheem, gan behrneem aisdarritas un dabbuhs tohs bailigus wahrbus dsirdeht, kas sw. weeta rakstiti: »Eita nohst no mannim, es juh's nepasihstu; woi tad nebuhs ja-nodrebb' un ja-kauz no kauna nn bailibas; woi tad ne wehlesees ohtru reisi pasaulê atpakkal nahkt, un nu, Mohsus un to pratweeschu mahzibas klausihit un pee tahm wai-zacht, un tahs kâ speegeli preeksch azzim turrecht? Bet ak! tad wair's ne buhs atgreeschana schinni pasaulê atpakkal nahkt; tapehz leekam wehrâ to schehlastibas laizinu, un lai pazekkam sawas azzis un firdis us muhsu mihlu Zehou, un muhsu mihlu glahbeju Jesu Kristu, luhgdami pehz ta swehta garra paligu, lai tas muhs speh-zina tahs wahjas firdis us labbu lohziht, lai Deetwa wahrda mihlotaji un darritaji effam, lai muhsu firdis tohp par baggateem mantu namneem,

eeksch kurrâhm tahdas baggatibas sakrautas; kurrâs nekahds ugguns warr fadedsirahkt, nekahds saglis nosagt, nekahdi kohli sakappaht, nekahds karsch un breefmas atraut, un ned's arridsan patte nahwe mums schihs mantas laupih's, kautschu gan wiffas schihs laizigas mantas mums nachtwes deenâ buhs ja-atstahj; tad tomehr schi manta kurre mehs zaur Deetwa wahrda paklausichjanu buhsim krahjuschi muhs ne atstahs, bet mehs eeksch tahm weegli un meerigi itt kâ mihktrâ spilwenti eesnaudisim.

Lai no sautajam: Kur tad ta nabbaga meitene paliktuse un woi jau nebuhs waldischjanai nodohyta? Ne kâ, jo wehl to nebuht netwarreja pee winnas manniht kâ wainiga buhtu; reds til zeeti winnai tas niknuma un atreeschann's atbrunnohts wihre tai firdi bija eegruntejees, un tur satou pilli apsar-gaja, lai ne kahds mihlestibas wehstneffis tur ne tutwojahs, un to ne idtrauze no satwa grehtu meega. Bet kô darra nu ta wiltiga firds woi dohsees meerâ? ak ne, winna dsennahs wehl wairak launa darriht. Tad nu klausitees kas noteek: tee behdigi seemas swehtki tohp ar affarahm pawadditi, nab-bags saimneeks aisdwebd' lohpus rijâ un to preeksch teem par stalli eeruhme. Kad nu Zaunsgads at-nahkt, idbrauz saimneeki, un pamett scho meitene un weenu puisi par mahju peerangeem, tad nu gan arri zitti mahju laudis buhs schur un tur idklichdu-schi bijuschji. Kad nu wakkars atnahkt, tad meitene itt nemas meeriga netwaid, un daudsfahrtigi ahra staiga, bet kad puisis ne sinn, kô schi zeera, winsch meerigi pee krahfnes sildahs. Nu meitene istabâ gan paleek, tomehr nemeeriga ar weenu pee lohga tekk un puschi ar dwaschi apfalluschas leddainas lohgu glahses gribbedama nokauseht. Puisis sahkt par to winnu apraht, sazzidams: kâ warroht glase sasprahgt, un tad pehz saimneeks par to launsees: lai eijoht nohst no lohga, bet neta. Nu janta schis: tapehz gan gribbi nokauseht? meitene atbild: es gribbu redseht woi drihs gaischums atspih-dehs. Nu puisis to dsirdejis itt kâ sibbins no krahfnes atlezz' un zaur durtwim skreen jau nomannidams, kâ nu gan nelaine isperreta, un luhl! patlabban ugguns zaur juntu schaujahs, bet par leeku laimi drihs laudis gaddijuschees un scho ugguni bes nekahdas leelas stahdes nodsehjuschi. Nu ir

faimneek's pahrbrauze, un pehz to kad noklausijis kà meitene ar puisi papreeksch strihdejuschees, atfihst scho par twainigu un teesai nodohd. Tur schi nu isfazzijusi, ka atreebschana's dehl to padarrijusi, zaur to ka faimneeze wiannu neklausibas dehl eebrihdejusi. Gan pirma atreebschana pee laidara un flehts idetwusees, bet pee ohtra's patwiffam zittadi notizjis, jo effoht pa ditwi lahgam wirs rijas ugguni feena eekurrinajusi, bet tomehr effoht apdsiffis, un irr wirs isstabas ne gribbejis iddohte'es. **Al Deew's!** tawa spehziga rohka irr wehl ta patti, kurra to brihd Nebukadneezera laikà tohs trihs wihrus ugguns zepli fargaja, un ta deggofcha zepta leesmas dsiffinaja; jo nebuhtu tawa spehziga Tehwa rohka scheitan walbijusi, tad buhtu ir schis pehdigais patwehnis pelnds fabirris. — Bet mihli, kas juhs scho behdigu notikkumu lassheet, ne nosohdeet wi's scho nabbagu meiteni tik tohti, jo wianna wiswairaf noscheshlojama, wiinnai irr wairaf sadebjis ne kà wiinnas faimneek'em. Wiinnai irr sadeggusi zettorta baufla labblahschana, un twoi ta gan masa manta? — **Al ne!** ta irr tohti leela; jo kurram gan warr buht tee leelafi mantu spihkeri, kurram gan irr sakrauts tweens labbums pah'r ohtru, tà kà to gallu ne warr tam beigumam ar fatwahin dohmahin fasnecgt? **Al!** at mihlee tas gan buhs tam pascham, kuresch tohs wahrbus wirs ta kalna Sinai issauze: Taw buhs tawu tehtu un mahti zeena un gohdà turreht, ka tew labbi klahjahs, un tu ilgi dsihwo wirs semmes. Jo pee schahs wezzaku gohdà tureschana's un paklausischana's, paliks allasch ta leela Kunga un baggata Deetwa mantu kambari wakkà un wianna mihlestibai ne buhs gals. Tadehl nobrebbeet un trihzeet preeksch katra masa launuma, kuresch juhsu firbis pamohstahs, dohmadami: tàpat ka no masa sehllu graudina warr leels kohks isangt, tàpatt arrigjan no masa nepaklausischana's graudina warr leels, leels, elles kohks usangt, kurra augli irr ruhkti un ispuuschi, un nu winsch tohp fatwas newehrtibas dehl nozirfts un ugguni eemests. **Al mihli** behrni kahbus auglus dabbu daudsreis juhsu mihlee wezzakee no jum's baudiht? Geluhkjoet ikweens fatwà sinnamas firbs grahmata. — **Al gan** jau deesgan bija wezzakeem juhsu masas deenas gahdaschana's, un pee juhsu flimmi-

gahm deenahm zit affarina's winneem tur birre, un nu kad jau tik tahli pa udsinati, suhtija juhs tahdas tweetas, kur labbas mahzibas dsirdejet, gan wezzaki no fatwas muttes, daschu labbumu atraudami preeksch jum's gahdaja un skohlà suhtija. Bet schè nu gan dasch fazzijis: „Es jau ne tappu skohlà suhtih's.“ Par to nekaisch neneeka. Gij fwehtdeena Deetwa nammà, tur tu redsefi, kà tas zeenigs Mahzitajs wiffa spehka darbojahs to klausitaju firbs lautus ar Deetwa wahrda sehllu apseht. Nu tew jau ar irr tahds lauzinsch; leez to ar apseht un pasarga to sehju no nebehdibas tahrpeem, kas gan rettam tik isdohdabs. — Gan dauds wehl buhtu jarunna, bet lai schim brihscham gann irr, tikfai to padohmu dohmu puischeem, meitahm, behreem, dsihwojeet tà kà juhs zaur labbu kreetnu paklausischanu juhsu wezzaku un faimneeku, mahzitaju un zeenigu Kungu firbis mihlestibas ugguni eeddsimajet; tad zelsees gohd's Deetwam augstibà un buhs meer's wirs semmes, un wiisseem gohdigeem ziltwekeem pee jum's labs prahts. Amen.

Met. Jesh's dsihwib mannas firbis.

1.

Behds no kaunahm grehku weetakm,
Esi allasch nomohdigs;
Utsakk luhdsams kaunahm dohmahm,
Deewam buhdams paklausigs.
Winsch tew pasneegs behdas rohku,
Wianna wahrbs buhs tew par kohku,
Ar to spehfi atkautees
Kad kahds kahrums usnahkfees.

2.

Kad tà stipri buhfi kahwees,
Kà tas masais Dahwids tur: (Virna Sam. 12)
Preeku deena tad tew atees,
Kad Deew's fazzijis: „nah' jel schur!
„Schè tew nu par gohda lohni,
„Dahwinu, scho spohschu frohni;
„Kristus to tew nopelnijs,
„Un arr weetu sataisijis.“

Galatereem. 5, 16. 17. Bet es faku: stajgajeet Garrà, tad juhs to meefas kahribu ne padarriseet. Jo tai meesai gribbahs prett to Garrà un tam garram prett to meesu, un tee paschi stahp tweens prett ohtru, ka juhs to ne darrat, to juhs (meefigi buhdami) gribbat.

M. Sdt.

B r i h w b r i l l e h t,

No juhrmallas-gubernements anglass waldischana's puffes: Oberlehrer G. Blaesé, Zensor,

No. 241.